

Bestuursrapportage 2024 DORDRECHT

Inhoudsopgave

1 Algemeen	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Financieel resultaat	3
1.3 Naar de jaarrekening	4
1.4 Disclaimer	6
2 Financiële afwijkingen.....	7
2.1 Leeswijzer	7
2.2 Programma's	7
2.2.1 Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht	7
2.2.2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	8
2.2.3 Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht	10
2.2.4 Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht	11
2.2.5 Lerend en Ondernemend Dordrecht	12
2.2.6 Bouwend en Bereikbaar Dordrecht	14
2.3 Financiën van Dordrecht	15
2.3.1 Algemene Dekkingsmiddelen	15
2.3.2 Overhead	16
2.3.3 Vennootschapsbelasting	17
2.3.4 Onvoorzien	17
3 Investeringskredieten	19
3.1 Afwijking op investeringskredieten	19
3.2 Verschuiven van investeringskredieten	20
4 Bijlagen	23
4.1 Toelichting saldoneutrale bijstellingen.....	23
4.1.1 Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht	23
4.1.2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	25
4.1.3 Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht.....	28
4.1.4 Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht	31
4.1.5 Lerend en Ondernemend Dordrecht	33
4.1.6 Bouwend en Bereikbaar Dordrecht.....	34
4.1.7 Algemene Dekkingsmiddelen	37
4.1.8 Overhead	38
4.1.9 Vennootschapsbelasting	39
4.1.10 Onvoorzien	39
4.2 Stand van zaken Informatiebeveiliging	40

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De gemeentelijke planning en control cyclus kent met het in werking treden van de nieuwe [Financiële Verordening Dordrecht](#) niet langer één (bestuurlijk) moment van bijsturing op de lopende, financiële begrotingsuitvoering, maar ook een tweede moment in het derde kwartaal van het jaar. De eerste bijstelling van het lopende boekjaar vindt plaats bij de perspectiefnota, zowel beleidsmatig als financieel, de tweede via een bestuursrapportage enkel nog financieel.

De bestuursrapportage heeft twee belangrijke hoofdfuncties:

- Een bijstellingenrapportage gericht op een zo goed mogelijke voorspelling van het jaarresultaat, waarbij onontkoombare en niet bijstuurbare afwijkingen worden verwerkt door middel van een begrotingswijziging.
- Het faciliteren van het inhoudelijk debat over de financiële middelen tussen het college en de raad.

In de onderdelen [financieel resultaat](#) en [investeringskredieten](#) wordt respectievelijk ingegaan op de financiële afwijkingen per [programma](#), inclusief de vier onderdelen van [Financiën van Dordrecht](#), en [afwijkingen](#) en [verschuivingen](#) van investeringskredieten. In navolging van eerdere bestuursrapportages treft u in de bijlage de [stand van zaken informatiebeveiliging](#).

1.2 Financieel resultaat

Het financiële resultaat van de Bestuursrapportage 2024 bedraagt € 1.572.000 negatief, waarmee de bijgestelde Begroting 2024 op een begrotingsoverschot van € 3.160.000 uitkomt.

Dit is in onderstaande tabel weergegeven:

Bedragen × € 1.000	
Eindsaldo Begroting 2024	680
Tussentijdse wijzigingen	4.052
<i>Subtotaal</i>	<i>4.732</i>
Totaal Bestuursrapportage 2024	-1.572
Geactualiseerde Begroting 2024	3.160

-/- betreft een nadeel

De tussentijdse wijzigingen van € 4.052.000 positief op het primaire [eindsaldo Begroting 2024](#) van € 680.000 bestaan uit het verwerken van de volgende raadsbesluiten:

- Septembercirculaire 2023 (€ 4.001.000), zie raadsbesluit [2023-0161248](#) van 19 december 2023.
- Eenmalige extra bijdrage RTV Dordrecht (€ -150.000), zie raadsbesluit [2023-0164198](#) van 19 december 2023.
- Bijstelling bijdrage Arcade (€ -150.000), zie raadsbesluit van [2023-0161031](#) van 19 december 2023.
- Bijstellen jaarschijf 2024 (€ -3.681.000) bij Perspectiefnota 2025, zie raadsbesluit [2024-0055103](#) van 9 juli 2024.
- Meicirculaire 2024 (€ 4.032.000), zie raadsvoorstel.

In het onderdeel [naar de jaarrekening](#) is een aantal ontwikkelingen geschetst die het geprognosticeerde resultaat 2024 kunnen beïnvloeden. Voor deze onzekerheden is een afdoende weerstandsvermogen van belang.

Grootste financiële afwijkingen

Het positieve begrotingsresultaat is een saldo van plussen en minnen. In de onderstaande tabel zijn de grootste, financiële afwijkingen weergegeven. In het onderdeel [financiële afwijkingen](#) zijn alle afwijkingen per programma toegelicht.

Bedragen × € 1.000		
Afwijking	I/S/S*	Saldo
Rente grondexploitatie BBV gewijzigd	I	-6.249
Opvang ontheemden Oekraïne valt mee	I	3.475
Erfpachtgronden verkocht	I	1.720
Regionale jeugdhulp valt duurder uit	S	-1.380
Personeelskosten zijn geactualiseerd	I	-1.300
Renteresultaat valt mee	I	1.057
Energietoelagen doeltreffender toegekend	I	1.000

Investeringskredieten

Voor een aantal investeringsprojecten moet het krediet worden bijgesteld. Voor een aantal lopende projecten zijn aanvullende middelen aangetrokken, waardoor de begrote uitgaven toenemen. In totaal worden de kredieten met ongeveer € 3.083.000 opgehoogd. Naast extra uitgaven is ook sprake van een verwachte onderbesteding van ongeveer € 66.808.000 in het lopende jaar. Dit betreft projecten die dit jaar niet meer (geheel) uitgevoerd kunnen worden en doorschuiven naar 2025 en verder. Deze verschuiving leidt tot incidenteel lagere kapitaallasten in 2025 en 2026.

Zie voor meer informatie het onderdeel [investeringskredieten](#) in deze Bestuursrapportage.

1.3 Naar de jaarrekening

In deze Bestuursrapportage 2024 is gerapporteerd op de financiën op basis van de informatie die bekend is na acht maanden. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven voor de rest van dit lopende boekjaar. Wij zien op een aantal onderwerpen mogelijke risico's en onzekerheden die invloed kunnen hebben op het financiële eindejaarsresultaat (Jaarstukken 2024). Gezien de onzekerheid op deze onderwerpen, zijn deze niet of deels in de financiële prognose van deze bestuursrapportage verwerkt.

Voor een aantal onderwerpen wordt dit jaar besluitvorming gevraagd via separate raadsvoorstellen. Daarnaast kunnen de volgende onzekerheden en risico's het resultaat in de Jaarrekening 2024 beïnvloeden.

Regiodeal

Voorgaand boekjaar constateerde de accountant dat de balanspositie inzake ontvangen subsidies van het Rijk niet correct was weergegeven. Dit heeft BDO ook toegelicht in haar accountantsverslag ten aanzien van de Jaarrekening 2023 die door de raad is vastgesteld. Dit jaar onderzoeken wij hoe deze bevinding tot stand is gekomen en wat er benodigd is om de balanspositie correct weer te geven. Naar verwachting heeft een eventuele correctie van maximaal € 781.000 een nadelig effect op het resultaat 2024.

Specifieke uitkering niet-beoogde jeugdzorgkosten

Per 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel van kracht. Door het nieuwe woonplaatsbeginsel is de financieringssysteem veranderd. Als nadeelgemeente heeft de gemeente Dordrecht te maken met niet-beoogde bekostiging van jeugdhulp met verblijf. Ter compensatie van deze kosten heeft het Rijk de specifieke uitkering (SPUK) niet-beoogde jeugdzorgkosten ingesteld. We zijn in afwachting van goedkeuring van de herziene aanvraag die de

Serviceorganisatie Jeugd ZHZ namens ons medio juli 2024 heeft gedaan. Gezien de verwachte omvang van deze SPUK lijkt sprake te zijn van een sigaar uit eigen doos. Het Rijk heeft namelijk ons aandeel in Algemene Uitkering gekort met € 205.000 (zie Meicirculaire 2024).

Decentralisatie-uitkering Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens, die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. De bekostiging loopt via de decentralisatie-uitkering Alleenverdienersproblematiek 2023 en 2024 in het gemeentefonds. We ontvangen hiervoor € 219.000 in de Septembercirculaire 2024. Deze middelen schuiven we door naar de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal.

Verbonden partijen

Bij het opstellen van deze bestuursrapportage beschikten wij nog niet over de meest recente begrotingswijzigingen (najaarsbrief/bestuursrapportages) van onze verbonden partijen. Deze begrotingswijzigingen kunnen wel effect hebben op het resultaat van gemeente Dordrecht. Wij kunnen deze voornoemde afwijkingen echter nog niet in onze cijfers verwerken, ze zijn immers nog niet beschikbaar. De definitieve jaarresultaten 2024 van de verbonden partijen worden verwerkt en toegelicht in onze Jaarstukken 2024.

Algemene Uitkering

De Algemene Uitkering van het gemeentefonds wordt meerdere malen per jaar bijgesteld door middel van circulaire. De effecten voor 2024 uit de September- en de Decembercirculaire én het begrote resultaat 2024 kunnen effect hebben op het definitieve rekeningresultaat van de gemeente Dordrecht en worden verwerkt en toegelicht in de Jaarstukken 2024.

Voortgang op uitvoering van activiteiten

Door diverse oorzaken, loopt een aantal activiteiten mogelijk vertraging op. In veel gevallen zal dit tegelijkertijd leiden tot een voorstel van resultaatbestemming (budgetoverheveling), om uitvoering van die activiteiten alsnog in 2025 te kunnen realiseren. De afweging om bijbehorende middelen door te schuiven naar volgend jaar vindt bij de jaarrekening plaats, als er ook meer zicht is op het verwachte totale jaarrekeningresultaat.

Het betreft onder andere de volgende onderwerpen:

- *Cultuurfonds*: door de raad is een budget van € 300.000 beschikbaar gesteld om gedurende drie jaar jaarlijks een bedrag van € 100.000 aan bijzondere producties beschikbaar te stellen. Eind 2024 resteert de laatste € 100.000 waarvoor een voorstel tot budgetoverheveling vanuit de resultaatbestemming 2024 gedaan zal worden.
- *Merwedeheuvel*: overdracht van het beheer en onderhoud van de Merwedeheuvel door de Provincie aan de gemeente Dordrecht is nog niet tot stand gekomen, omdat de overdracht van de exploitant naar de afdeling Nazorg van de provincie flink vertraagt. Zodra die overdracht heeft plaatsgevonden kan gestart worden met de inrichting van de Merwedeheuvel. In 2024 is daarvoor een bedrag van € 318.900 beschikbaar. Dat bedrag is met name nodig voor de aanleg van het MTB-parkoers. Naar verwachting kan die inrichting in 2025 plaatsvinden. Het is daarom van belang dat het budget dat in 2024 voor de inrichting beschikbaar is doorgeschoven wordt naar 2025.
- *Florerend Biesbosch*: het onderzoek Florerend Biesbosch is recent afgerond. Echter, de volledige implementatie van de resultaten zal pas naar verwachting in 2025 plaatsvinden. Om deze uitkomsten te realiseren, is het noodzakelijk dat het resterende budget van circa € 100.000 in 2024 wordt doorgeschoven naar 2025.
- *Kwaliteitsimpuls Biesbosch*: het onderzoek naar een mogelijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving van het Biesboschcentrum is in 2024 gestart. De verwachting is dat de volledige afronding in 2025 zal plaatsvinden. Het is daarom van belang dat de resterende middelen van 2024 (naar verwachting circa € 110.000) worden doorgeschoven naar 2025.
- *Opschonen en verhuizen archief*: in 2024 is het opschonen van het archief gestart. Afronding en verhuizing van het archief naar het Dordthuis vindt in 2026 plaats. We verwachten van het

beschikbaar gestelde budget van € 445.000, € 250.000 naar 2025 door te schuiven om de werkzaamheden voort te zetten.

- *In Control-programma*: de looptijd van het programma bedraagt twee jaar (2024 en 2025) en de uitvoering ligt op schema. Van het in 2024 beschikbaar gestelde budget € 300.000 zal naar verwachting € 150.000 worden overgeheveld voor het volledig kunnen uitvoeren van het In Control-programma in 2025.

1.4 Disclaimer

DISCLAIMER

Deze website is met zorg samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat deze informatie onvolledig of verouderd is en/of onjuistheden bevat. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van eventuele onjuiste informatie op deze website. De gemeente is niet verantwoordelijk voor informatie op internetpagina's van derden waarnaar op deze website wordt verwezen. Ook neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de op de website aangeboden informatie.

PRIVACY

Er worden uitsluitend statistische gegevens verzameld gericht op klikgedrag en geen privacygevoelige informatie.

2 Financiële afwijkingen

2.1 Leeswijzer

De financiële afwijkingen worden per programma toegelicht. Hiervoor wordt dezelfde bondige schrijfstijl toegepast die ook bij de jaarrekening wordt gebruikt. De bedragen in tabellen met financiële afwijkingen zijn weergegeven per eenheid van € 1.000 waarbij een (-/-) een nadeel betekent en een (+) een voordeel. Verschillen kleiner dan € 100.000 worden in beginsel conform de [Financiële verordening Dordrecht](#) niet toegelicht, tenzij noemenswaardig.

Bij de afwijkingen die in de financiële tabellen zijn opgenomen, is aangegeven welke bijsturing en/of beheersing heeft plaatsgevonden. Hierbij wordt tevens aangegeven of de afwijkingen incidenteel of structureel van aard zijn. Incidentele afwijkingen (I) hebben alleen betrekking op 2024, structurele afwijkingen (S) hebben meerjarig effect en structurele afwijkingen waarvan het financiële effect reeds in toekomstige begrotingen is verwerkt, zijn aangeduid met een S*.

2.2 Programma's

2.2.1 Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht

2.2.1.1 Financiële afwijkingen

Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht						Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Stelpost indexaties Sociaal Domein op nihil gezet	Structureel	200			200	
2. Stelpost onderuitputting kapitaallasten ingevuld	Incidenteel	-500			-500	
3. Afschrijvingslasten vallen mee	Incidenteel	20			20	
4. Gazprom compensatie wijkt af	Incidenteel		-46		-46	
5. Stelpost loon- en prijscompensatie valt vrij	Incidenteel	1.500			1.500	
6. Personeelskosten geactualiseerd	Inc./Struc.	-250	-1.000		-1.250	
7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	617	80		697	
		1.587	-966	0	621	
Geraamd resultaat					621	

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Stelpost indexaties Sociaal Domein op nihil gezet

De lasten zijn incidenteel € 200.000 lager dan begroot, omdat:

- we de centrale stelpost voor extra indexaties in het Sociaal Domein inzetten ter dekking van de extra loonstijging ad € 175.000 aldaar. Zie programma [Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht](#).
- we de niet-benodigde middelen ad € 25.000 van voornoemde stelpost laten vrijvallen in het rekeningresultaat.

2. Stelpost onderuitputting kapitaallasten ingevuld

De lasten zijn incidenteel € 500.000 hoger dan begroot, doordat de negatieve stelpost onderuitputting kapitaallasten 2024 is ingevuld vanuit het totale saldo aan voordelen (verwerkt via de separate begrotingsprogramma's) voortkomend uit de actualisatie van de afschrijvingslasten.

3. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 20.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

4. Gazprom compensatie wijkt af

De baten zijn incidenteel € 46.000 lager dan begroot, omdat de compensatie Gazprom vanuit het Rijk iets afwijkt van de schatting die bij het opstellen van de jaarrekening is gemaakt. Er zijn een aantal aansluitingen al via het prijsplafond gecompenseerd. Er is € 1.521.363 ontvangen, de verwachting bij de Jaarrekening 2023 bedroeg € 1.567.564.

5. Stelpost loon- en prijscompensatie valt vrij

De lasten zijn incidenteel € 1.500.000 lager dan begroot omdat de stelpost loon- en prijscompensatie vrij valt in dit programma. Deze stelpost is in 2024 ingezet voor de extra personeelskosten die we hebben gemaakt vanwege extra inhuur en hogere kosten aan inhuur door inflatie. Het gaat hierbij om zowel inhuur van specialistische kennis, inhuur vanwege langdurig ziekteverzuim als het tijdelijk invullen van vacatures vanwege krapte op de arbeidsmarkt. Deze extra kosten zijn in diverse programma's gemaakt waar ook het nadeel op deze kosten wordt gepresenteerd.

6. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn € 250.000 hoger dan begroot op dit programma door hogere kosten aan inhuur door inflatie en extra inhuur vanwege onder andere ziektevervanging. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie onderdeel 5).

De baten zijn incidenteel € 1.000.000 lager dan begroot, doordat we minder personeel extern hebben kunnen inzetten dan vooraf was ingeschat.

7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.2.2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

2.2.2.1 Financiële afwijkingen

Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Opvang ontheemden Oekraïne valt mee	Incidenteel	-1.910	5.385		3.475
2. Personeelskosten Musea geactualiseerd	Incidenteel	-600			-600
3. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-5.500	5.957	180	637
		-8.010	11.342	180	3.512
Geraamd resultaat					3.512

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Ontheemden Oekraïne opvang valt mee

De Begroting 2024 voor Oekraïne is via de [Perspectiefnota 2025](#) budgetneutraal verwerkt en is gebaseerd op de baten voor 2023. Inmiddels zijn de normbedragen voor 2024 bekend en is duidelijk dat er geen afrekening op basis van werkelijke kosten plaatsvindt.

De lasten zijn incidenteel € 1.910.000 hoger dan begroot, omdat:

- in de kosten de aankoop, verbouwing en inventaris van het Schippersinternaat (inclusief woonunits) zijn verwerkt.
- de beveiligingskosten hoger zijn uitgevallen dan vooraf begroot.
- nog geen rekening was gehouden met de aanloopkosten voor de lange termijn locaties voor opvang Oekraïense vluchtelingen.

De baten zijn incidenteel € 5.385.000 hoger dan begroot, omdat de definitieve normbedragen voor opvang Oekraïners bekend zijn.

De gemeente Dordrecht kan de opvang voor Oekraïners relatief goedkoop uitvoeren, omdat er sprake is van een beperkt aantal relatief grote opvanglocaties. Personeel wordt flexibel ingezet op meerdere locaties, hetgeen leidt tot lagere kosten. Ook is sprake van schaalvoordelen voor bijvoorbeeld beveiligingskosten op locatie Crownpoint door de grootte van de opvanglocatie.

2. Personeelskosten Musea geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 600.000 hoger dan begroot, omdat de personele kosten van cluster musea:

- nog niet geheel zijn gerealiseerd van de groei-uitgangspunten uit het reorganisatieplan december 2021. Bureau Berenschot is inmiddels gevraagd deze business case, inclusief product portfolio, te herbezien. Dit gaat om een bedrag van € 400.000.
- de vervanging van ziekteverzuim, bij beveiliging en facilitaire zaken, voor een bedrag van € 200.000. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

3. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.2.3 Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

2.2.3.1 Financiële afwijkingen

Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Afschrijvingslasten vallen mee	Incidenteel	1.244		-679	565
2. Exploitatie reclame in openbare ruimte valt mee	Incidenteel	184	69		253
3. Schadeloosstelling staken vuurwerk-activiteiten begroot	Incidenteel	-33			-33
4. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	4.474	-636	-4.853	-1.015
		5.869	-567	-5.532	-230
Geraamd resultaat					-230

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 1.244.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 679.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

2. Exploitatie reclame in openbare ruimte valt mee

De lasten zijn incidenteel € 184.000 lager dan begroot, omdat minder inhuur bij de uitvoering van werkzaamheden en minder extern advies voor de aanbesteding van de nieuwe reclamecontracten nodig was. Na een lange een periode van personele onderbezetting zijn vacatures ingevuld waardoor deze werkzaamheden met eigen personeel kunnen worden uitgevoerd.

De baten zijn incidenteel € 69.000 hoger dan begroot, omdat naast de gegarandeerde afdracht meer lichtmastreclame is verhuurd.

3. Schadeloosstelling staken vuurwerk-activiteiten begroot

De lasten zijn incidenteel € 32.500 hoger dan begroot, omdat met een ondernemer een schadeloosstelling is overeengekomen voor het stoppen van bedrijfsactiviteiten die zien op opslag en verkoop van vuurwerk. Deze schadeloosstelling wordt voor € 62.500 ten laste van het resterende saldo voor [onvoorziene uitgaven](#) gebracht en voor € 32.500 ten laste van het begrotingsresultaat 2024 via deze bestuursrapportage.

4. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een besispunt opgenomen.

2.2.4 Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

2.2.4.1 Financiële afwijkingen

Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht					Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Regionale jeugdhulp valt duurder uit	Structureel	-1.380			-1.380
2. Energietoeslagen doeltreffender toegekend	Incidenteel	1.000			1.000
3. Extra inflatiecompensatie toegekend	Incidenteel	-175			-175
4. Bijdrage jeugdgezondheidszorg neemt toe	Structureel	-80			-80
5. VHP-bijdrage niet volledig verstrekt	Incidenteel	160			160
6. Afschrijvingslasten vallen tegen	Incidenteel	-45			-45
7. Bijdrage WMO-Toezicht neemt toe	Structureel*	-50			-50
8. Personeelskosten geactualiseerd	Incidenteel	-170			-170
9. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-45	108	-383	-320
		-785	108	-383	-1.060
Geraamd resultaat					-1.060

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Regionale jeugdhulp valt duurder uit

De lasten zijn structureel € 1.380.000 hoger dan begroot, omdat:

- de gemiddelde trajectkosten voor jeugdhulp op school toeneemt.
- een kleinere groepsgrootte bij een jeugdzorgplus-instelling leidt tot hogere tarieven.
- er is sprake van een verschuiving van lichte naar zware zorg bij kinderen met een verblijfsindicatie.
- het aantal jeugdigen met ambulante hulp stijgt en met verblijf met behandeling daalt.

2. Energietoeslagen doeltreffender toegekend

De lasten zijn incidenteel € 1.000.000 lager dan begroot, omdat:

- de energietoeslagen voor jaarschijf 2023 voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) gericht zijn toegekend door het toepassen van de vermogenstoets.
- veel toekenningen ambtshalve zijn verwerkt met lagere uitvoeringskosten bij GR Sociaal tot gevolg.

Hierdoor restitueert de GR Sociaal de onderhavige, niet-bestede rijksmiddelen.

3. Extra inflatiecompensatie toegekend

De lasten zijn incidenteel € 175.000 hoger dan begroot, omdat we een extra compensatie voor de gestegen lonen bij onze ketenpartner hebben toegekend om de basisdienstverlening door de wijkteams, het buurt- en jongerenwerk te behouden.

Hier tegenover staat de vrijval van de stelpost indexaties Sociaal Domein (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#)).

4. Bijdrage jeugdgezondheidszorg neemt toe

De lasten zijn structureel € 80.000 hoger dan begroot, omdat de GR dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) een extra indexatie aan onze ketenpartner, die de jeugdgezondheidszorg uitvoert, toekent. Deze extra lasten worden gedekt door de stelpost loon-/prijsontwikkeling, zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

5. VHP-bijdrage niet volledig verstrekt

De lasten zijn incidenteel circa € 160.000 lager dan begroot, omdat de grootschalige renovatie van de Oranje Wit-hallen nog niet heeft plaatsgevonden en omdat de compensatie OZB-eigenaren voor verenigingshallen nog niet aan alle VHP-stichtingen kan worden verstrekt vanwege het nog ontbreken van een Huurafhankelijk Recht van Opstal.

6. Afschrijvingslasten vallen tegen

De lasten zijn incidenteel € 45.000 hoger dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een nadeel ontstaan.

7. Bijdrage WMO-Toezicht neemt toe

De lasten zijn structureel* € 50.000 hoger dan begroot, omdat de GR dienst Gezondheid & Jeugd voortaan de [beschikbaarheidsfunctie voor WMO-toezicht](#) verrekent in de inwonerbijdrage.

8. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 170.000 hoger dan begroot, vanwege duurdere inhuur en hogere functiewaarderingen. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

9. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.2.5 Lerend en Ondernemend Dordrecht

2.2.5.1 Financiële afwijkingen

Lerend en Ondernemend Dordrecht						Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Extra capaciteit DG&J nodig	Incidenteel	-50			-50	
2. Coöperatie Leerpark 2021-2023 afgerekend	Incidenteel	-200			-200	
3. Afronding doordecentralisatie geactualiseerd	Incidenteel	-400	300		-100	
4. Afschrijvingslasten vallen mee	Incidenteel	93			93	
5. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-3.576	2.431	1.205	60	
		-4.133	2.731	1.205	-197	
Geraamd resultaat						-197

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Extra capaciteit DG&J nodig

De lasten zijn incidenteel € 50.000 hoger dan begroot, omdat de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) extra kosten heeft in verband met tijdelijke uitbreiding van de uitvoeringscapaciteit Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten 2024 (zie ook [raadsbesluit 2024-0009401](#)). Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

2. Coöperatie Leerpark 2021-2023 afgerekend

De lasten zijn incidenteel € 200.000 hoger dan begroot, omdat de exploitatietekorten van de Coöperatie Leerpark over de periode 2021 tot en met 2024 hoger uitvallen. De jaarrekeningen 2021 tot en met 2023 zijn in 2024 opgesteld en door de accountant gecontroleerd, waaruit een hoger tekort naar voren komt dan eerder voorzien bij de jaarrekening voor 2023. Het gaat om een tegenvaller van ongeveer € 200.000. Daarnaast loopt er onderzoek over de periode 2019-2024 over de juistheid van de BTW-afrek bij projecten. Daar kan mogelijk een extra incidentele tegenvaller uit naar voren komen. Op 25 november 2024 besluit het bestuur van de Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A. over de jaarrekeningen 2021 tot en met 2023 en de begroting 2025. De reguliere exploitatietekorten (buiten de genoemde tegenvallers om) lopen overigens sinds 2022 trendmatig terug als gevolg van investeringen die zijn gedaan in de hospitality-/servicevoorziening daarmee een verhoogde bezetting en verhuur van de vierde verdieping. Tegelijkertijd is het gezien de maatschappelijke betekenis die de Duurzaamheidsfabriek nu heeft, niet reëel om te verwachten dat de begroting zonder exploitatiebijdrage van de twee eigenaren, gemeente en het ROC DaVinci (50/50), volledig sluitend is te maken.

3. Afronding doordecentralisatie geactualiseerd

De lasten zijn indicatief incidenteel € 400.000 hoger dan begroot, omdat nog niet alle scholen zijn overgedragen in het kader van de doordecentralisatie primair onderwijs (DDC P(S)O), voor deze scholen komen de kosten bij de gemeente terecht. Daarnaast geldt dat een deel van de kosten van overdragen scholen nog bij de gemeente belandt (na-ijleffect).

De baten zijn incidenteel € 300.000 hoger dan begroot, omdat er kosten voor materiële instandhouding wordt afgerekend met de scholen, die nog niet zijn overgedragen.

4. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 93.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

5. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.2.6 Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

2.2.6.1 Financiële afwijkingen

Bouwend en Bereikbaar Dordrecht					Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Inkomsten cameraontheffing binnenstad begroot	Structureel		80		80
2. Reparatie veervoer Kop van 't Land nodig	Structureel	-80			-80
3. Erfpachtgronden verkocht	Incidenteel	-330	2.050		1.720
4. Rente grondexploitatie BBV gewijzigd	Incidenteel	-6.249			-6.249
5. Afschrijvingslasten vallen mee	Incidenteel	221		-3	218
6. Personeelskosten geactualiseerd	Incidenteel	-210			-210
7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-12.961	11.170	2.850	1.059
		-19.609	13.300	2.847	-3.462
Geraamd resultaat					-3.462

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Inkomsten cameraontheffing binnenstad begroot

De baten zijn structureel € 80.000 hoger dan begroot, omdat het aantal aangevraagde ontheffingen is toegenomen.

2. Reparatie veervoer Kop van 't Land nodig

De lasten zijn structureel € 80.000 hoger dan begroot, omdat de reparatiekosten van het veervoer hoger uitvallen dan verwacht.

3. Erfpachtgronden verkocht

De baten zijn incidenteel € 2.050.000 hoger dan begroot, omdat er twee grote grondverkoop en een aantal kleinere hebben plaatsgevonden.

De lasten zijn incidenteel € 330.000 hoger dan begroot, door de afboeking van de boekwaarde van de verkochte grond.

4. Rente grondexploitatie BBV gewijzigd

De lasten zijn incidenteel € 6.249.000 hoger dan begroot, omdat vanaf 2025 de rente die gehanteerd wordt in de grondexploitatie gelijk getrokken wordt aan de omslagrente. Deze wijziging wordt doorgevoerd naar aanleiding van een [BBV](#) notitie, waarin wordt voorgeschreven de rente in grondexploitatie gelijk te stellen aan de omslagrente. Dit betekent een verhoging van het rentepercentage van 0,8% naar 2% en daarmee een stijging van de rentelasten voor grondexploitatie. Deze hogere rentelast leidt tot lagere eindwaarden en daarmee een hoger verlies voor verlieslatende grondexploitatie. De eindwaarde van verliesgevend grondexploitatie wordt afgedekt met een verliesvoorziening. Door de lagere eindwaarden moet eerdergenoemd bedrag aan de verliesvoorziening grondexploitatie worden toegevoegd.

5. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 221.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 3.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

6. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 210.000 hoger dan begroot, vanwege duurdere inhuur en extra inzet op de producten. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een besispunt opgenomen.

2.3 Financiën van Dordrecht

2.3.1 Algemene Dekkingsmiddelen

2.3.1.1 Financiële afwijkingen

Algemene Dekkingsmiddelen						Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Dotatie onderhoud kernpanden geïndexeerd	Structureel			-90	-90	
2. Renteresultaat valt mee	Incidenteel	353	704		1.057	
3. Opbrengst OZB woning eigenaren valt tegen	Incidenteel		-350		-350	
4. Opbrengst OZB niet woningen valt mee	Incidenteel		430		430	
5. Indexatie uitgavenbudget onderhoud niet terecht	Structureel	175			175	
6. Personeelskosten geactualiseerd	Incidenteel	-130			-130	
7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-1.871	139	3.225	1.493	
		-1.473	923	3.135	2.585	
Geraamd resultaat					2.585	

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Dotatie onderhoud kernpanden geïndexeerd

De lasten zijn structureel circa € 90.000 hoger dan begroot (oplopend naar meer dan 120.000 met ingang van 2026), omdat abusievelijk wel de inkomsten maar niet alle uitgaven voor de kernpanden zijn geïndexeerd.

2. Renteresultaat valt mee

De lasten zijn incidenteel € 353.000 hoger dan begroot en de baten zijn incidenteel € 704.000 hoger dan begroot, omdat de rentehoogte over de banktegoeden verder is toegenomen. Dit effect wordt versterkt door onder andere vertragingen in investeringen, waardoor het beschikbare banksaldo hoger blijft.

3. Opbrengst OZB woning eigenaren valt tegen

De baten zijn incidenteel € 350.000 lager dan begroot, omdat er minder opbrengsten zijn dan in beginsel was ingeschat. Aanvullend merken wij op dat als gevolg van een gerechtelijke uitspraak in juli, op basis waarvan dit soort bedrijven alsnog een aanmerkelijk hogere vergoeding kunnen ontvangen, rekening wordt gehouden met een hogere tegenvaller ultimo 2024 aan de kostenkant.

4. Opbrengst OZB niet woningen eigenaren/gebruikers valt mee

De baten zijn incidenteel € 430.000 hoger dan begroot, omdat voor de categorie niet woningen er hoofdzakelijk een inhaalslag heeft plaatsgevonden met betrekking tot het opleggen van de aanslagen over eerdere jaren.

5. Indexatie uitgavenbudget onderhoud niet terecht

De lasten zijn structureel € 175.000 lager dan begroot, omdat het budget voor planmatig onderhoud bij het opstellen van de begroting onterecht gecorrigeerd is voor inflatie. De lasten worden immers gedekt door de onderhoudsreserve vastgoed.

6. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 130.000 hoger dan begroot, door extra inhuur op de vastgoedportefeuille. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

7. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.3.2 Overhead

2.3.2.1 Financiële afwijkingen

Overhead						Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Kosten accountantscontrole stijgen	Structureel	-225				-225
2. Onderzoek bedrijfsvoering musea uitbesteed	Incidenteel	-25				-25
3. Afschrijvingslasten vallen mee	Incidenteel	328		-368		-40
4. Personeelskosten geactualiseerd	Incidenteel	-440				-440
5. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Inc./Struc.	-11.280	6.563	1.854		-2.863
		-11.642	6.563	1.486		-3.593
Geraamd resultaat						-3.593

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Kosten accountantscontrole stijgen

De lasten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, vanwege extra werkzaamheden door de accountant (controle fractiebudgetten) en een extra capaciteitsinzet bij de accountant als gevolg van de gehanteerde interne planning. De jaarrekening kwam dit jaar eerder tot stand. Door deze bijstelling waren de controlekosten lager ten opzichte van voorgaand jaar.

2. Onderzoek bedrijfsvoering musea uitbesteed

De lasten zijn incidenteel € 25.000 hoger dan begroot, omdat het onderzoek en het advies naar de businesscase voor de bedrijfsvoering van de musea aan een extern adviesbureau is uitbesteed.

3. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 328.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 368.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

4. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 440.000 hoger dan begroot, door extra en duurdere inhuur op financiële en managementfuncties. Deze kosten worden gedekt door de vrijval van de stelpost loon- en prijscompensatie (zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#) onderdeel 5).

5. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een beslispunt opgenomen.

2.3.3 Vennootschapsbelasting

2.3.3.1 Financiële afwijkingen

Geen financiële afwijkingen.

2.3.4 Onvoorzien

2.3.4.1 Financiële afwijkingen

Onvoorzien

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)	Incidenteel	251	0	0	251
		251	0	0	251
Geraamd resultaat					251

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Neutrale bijstellingen verwerkt (totaal)

Neutrale bijstellingen (enkel effect tussen en/of binnen programma's) zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief en daarmee het geprognoseerde jaarrekeningresultaat voor 2024.

De bijstellingen zijn in de [bijlagen](#) bij deze bestuursrapportage gespecificeerd. Voor saldoneutrale ontwikkelingen waar een reserve of voorziening mee gemoeid is, is in het raadsvoorstel een besispunt opgenomen.

3 Investeringskredieten

3.1 Afwijking op investeringskredieten

In deze bestuursrapportage staan we ook stil bij de investeringskredieten. Deze zijn opgesplitst in twee onderdelen. Enerzijds de afwijkingen op investeringskredieten, zowel positief als negatief. Deze afwijkingen hebben betrekking op de kosten voor het totale project. Anderzijds het verschuiven van investeringskredieten. Hiervan is sprake wanneer de totale kosten gelijk blijven, maar de planning gewijzigd is. Op deze manier blijft de investeringsplanning actueel en compleet.

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen opgenomen. De verschuivingen zijn te vinden in de volgende paragraaf.

Bedragen × € 1.000		
Afwijkingen op investeringskredieten	verhoging krediet	verlaging krediet
Levendig, Leefbaar en Veilig		
1. Noodlokalen Internationale Schakelklassen nodig	330	
Groen, Duurzaam en Ruimtelijk		
2. Herschikking kredieten Dordtse Mijl	723	
3. Bijdragen Geluidsschermbord Amstelveen	1.595	
Lerend en Ondernemend		
4. Bouwovereenkomst gymzaal Brouwersdijk hoger	175	
Financiën van Dordrecht		
5. Voorziening entree Grand Café Energiehuis nodig	100	
Totaal	2.923	0

Toelichting bij de afwijkingen

1. Noodlokalen Internationale Schakelklassen nodig.

In aanvulling op het investeringskrediet noodlokalen onderwijshuisvesting Oekraïners is sprake van een nieuw krediet van € 330.000, omdat er vanwege het aantal ontheemde kinderen ook noodlokalen voor Internationale Schakel Klassen (ISK) nodig waren.

Er wordt hiervoor € 330.000 onttrokken uit de reserve toekomstige kosten Ontheemden.

2. Herschikking kredieten Dordtse Mijl

De lasten zijn incidenteel € 723.000 hoger dan begroot, omdat de kosten voor de werkzaamheden aan de kade die wordt gerenoveerd als onderdeel van project de "Dordtse Mijl", duurder uitvallen dan gedacht. Sommige onderdelen van het project vallen juist goedkoper uit, waardoor de totale kosten van het project binnen de gevoteerde middelen blijven. Er wordt € 723.000 meer onttrokken uit de reserve SI Dordtse Mijl

3. Bijdragen geluidsschermbord Amstelveen

De lasten en de baten zijn incidenteel € 1.595.000 hoger dan begroot, omdat Rijkswaterstaat en de ontwikkelaar van Amstelveen bijdragen aan de realisatie van het geluidsschermbord langs de A16/N3. De realisatie van het geluidsschermbord is noodzakelijk om woningbouw in het gebied mogelijk te maken.

4. Bouwovereenkomst gymzaal Brouwersdijk hoger

De lasten van het investeringskrediet voor de bouw van de gymzaal aan de Brouwersdijk zijn €175.000 hoger dan begroot, omdat voor de bouw een hoger termijnschema is overeengekomen.

De baten zijn € 175.000 hoger dan begroot, omdat de subsidie vanuit de regeling SPUK-sport nog niet was begroot.

5. Voorziening entree Grand Café Energiehuis nodig

De lasten van het investeringskrediet zijn € 100.000 hoger dan begroot, omdat er meerdere verschuifbare glaspuien als entree naar het Grand Café in het Energiehuis nodig zijn in het kader van de verduurzaming. Deze entree moet passend zijn vanwege de monumentenstatus van het pand en wordt geactiveerd. Dekking vindt plaats vanuit de vastgoedbegroting.

3.2 Verschuiven van investeringskredieten

Hieronder worden de verschuivingen op investeringskredieten omschreven. De totale raming van de beschikbare kredieten verandert niet, de uitgaven worden realistischer in de tijd weggezet. Van de vertraagde investeringen schuift het grootste deel door naar 2025, bij enkele voorzienen we realisatie in 2026. De oorzaken van de verschuiving worden onder de tabel toegelicht.

Bedragen × € 1.000						
Verschuiving van investeringskredieten/verschuivingen in IP 2024-2029	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Groen, Duurzaam en Ruimtelijk						
1. Aanleg openbaar toilet vertraagd	-152		152			
2. Aanleg steigers en halteplaatsen vertraagd	-80	80				
3. Aanleg en vervanging van wegen vertraagd	-10.724	5.778	4.947			
4. Projecten Dordt West vertraagd	-1.630	1.630				
5. Verplanting bomen project Spuiboulevard vertraagd	-273	170	103			
6. Actualisatie investeringsplan kademuren	-2.700	2.700				
Lerend en Ondernemend						
7. Nieuwbouw gymzaal Latourpad duurder en kost meer voorbereiding	-2.000	2.870				
8. Eén bouwtermijn nieuwbouw Drechtster schuift door	-1.500	1.500				
Bouwend en Bereikbaar						
9. Planning en kosten project Spuiboulevard verschoven	-2.516	-1.325	3.841			
10. Planning en kosten project Verkeersstructuurplan verschoven	-1.949	843	1.106			
11. Project PG Spuihaven vertraagd	-375	300				
12. Planning en kosten project Dordthuis verschoven	-38.828	38.828				
Financiën van Dordrecht						
13. Planning vervanging klimaatinstallatie Kunstmin geactualiseerd	-1.800		1.800			
14. Verplaatsing Oranjerie vertraagd	-2.280	2.280				
Totaal	-66.808	55.654	11.948	-	-	-

Toelichting bij de afwijkingen

1. Aanleg openbaar toilet vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 152.000 lager dan begroot, omdat de derde en laatste nieuwe openbare toiletvoorziening, inpandig in de kelder van de nieuwbouw van het 'V&D-complex', pas kan worden aangelegd na de realisatie van deze nieuwbouw. Dit zal naar verwachting medio 2026 zijn.

2. Aanleg steigers- en halteplaatsen vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 80.000 lager dan begroot, omdat de uitvoering van een deel van het steiger- en halteplan is uitgesteld naar 2025 als gevolg van de evaluatie van de steigerlocaties van fase 3.

3. Aanleg en vervanging van wegen vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 10.724.000 lager dan begroot, omdat de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan wegen verschoven is naar 2025 en 2026 als gevolg van minder beschikbaarheid voor uitvoering of lokale oorzaken.

4. Projecten Dordt West vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 1.630.000 lager dan begroot, omdat de uitvoering van de werkzaamheden aan de Charlotte de Bourbonstraat, de Ring Admiraalsplein en de Vliegen/van der Goesstraat, langer duurt dan gedacht. Daarom schuift een deel van de uitvoering door naar 2025. Er wordt daarom € 590.000 minder onttrokken aan de reserve SI Dordt West, en € 1.040.000 aan kredieten doorgeschoven naar 2025.

5. Verplanting bomen project Spuiboulevard vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 273.000 lager dan begroot, omdat het verplanten van de bomen in de middenberm Spuiboulevard is vertraagd naar 2025 en 2026.

6. Actualisatie investeringsplan kademuren

De lasten zijn incidenteel € 2.700.000 lager dan begroot, omdat het investeringsplan is geactualiseerd. Deze actualisatie heeft geleid tot een administratieve exercitie, waardoor uitvoering verschuift en dus het krediet naar 2025.

7. Nieuwbouw gymzaal Latourpad duurder en kost meer voorbereiding

De lasten zijn incidenteel € 2.000.000 lager dan begroot, omdat sprake is van

1. vertraging als gevolg van budgetoverschrijding,
2. hoge bouwkostenstijging en
3. een moeilijk te ontsluiten bouwplaats.

Het krediet is verplaatst naar 2025.

De lasten zijn in 2025 incidenteel € 870.000 hoger dan begroot, om reeds genoemde redenen.

Dekking voor het aanvullende krediet wordt gevonden in de verhoging van de inkomsten voor de gymzalen. De verhoging is meegenomen in de Begroting 2025.

8. Eén bouwtermijn nieuwbouw Drechtster schuift door

De lasten zijn incidenteel € 1.500.000 lager dan begroot, omdat op grond van de voortgang van de bouw de uitbetaling van de bouwtermijnen met twee maanden vertraagd naar 2025.

9. Planning en kosten project Spuiboulevard verschoven

De lasten zijn incidenteel € 2.500.000 lager dan begroot, omdat de geraamde kosten en planning van uit te voeren werkzaamheden in 2024 kritisch zijn bekeken en als gevolg daarvan anders in de tijd zijn uitgezet en verschoven naar 2025 en 2026

10. Planning en kosten project Verkeersstructuurplan verschoven

De lasten zijn incidenteel € 1.900.000 lager dan begroot, omdat de geraamde kosten en planning van uit te voeren werkzaamheden in 2024 kritisch zijn bekeken en als gevolg daarvan anders in de tijd zijn uitgezet en verschoven naar 2025 en 2026.

11. Project PG Spuihaven vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 300.000 lager dan begroot, omdat de voorbereidingswerkzaamheden met betrekking tot de parkeergarage Spuihaven zijn vertraagd als gevolg van een scope wijziging. Hierdoor zijn de middelen verschoven naar 2025.

12. Planning en kosten project Dordthuis verschoven

De lasten zijn incidenteel € 38.828.000 lager dan begroot, omdat zoals bekend als gevolg van bodem-gerelateerde issues vertraging is ontstaan. Dit is een flinke tegenvaller voor het project. Hierdoor wordt het door uw raad gevoteerd krediet later aangewend. De raming is hierop aangepast.

13. Planning vervanging klimaatinstallatie Kunstmin geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 1.800.000 lager dan begroot, omdat de investering in de klimaatinstallaties van Kunstmin logistiek gezien om gedegen onderzoek en voorbereiding vraagt. Dit vindt in nauw overleg met de directie van Kunstmin plaats. De klimaatinstallaties van de grote en de kleine zaal zullen in de zomers van 2025 en 2026 na elkaar worden vervangen.

14. Verplaatsing Oranjerie vertraagd

De lasten zijn incidenteel circa € 2.280.000 lager dan begroot, omdat het project voor de uitwerking van de verplaatsing van de Oranjerie in het vierde kwartaal 2024 wordt opgestart. Het krediet is grotendeels verplaatst naar 2025.

De baten zijn incidenteel circa € 1.140.000 lager dan begroot, omdat de bijbehorende subsidie hierdoor eveneens verschuift.

4 Bijlagen

4.1 Toelichting saldoneutrale bijstellingen

Neutrale bijstellingen, met enkel effect tussen en/of binnen programma's, zijn apart inzichtelijk gemaakt. Budgetneutrale wijzigingen leiden op totaal begrotingsniveau niet tot resultaatafwijkingen op de baten of lasten. Wel kan er een budgettair effect tussen de programma's optreden, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen, echter in totaal hebben deze verschuivingen geen effect op het financieel perspectief.

In onderstaande overzichten zijn de neutrale bijstellingen en per programma opgenomen, inclusief een korte toelichting.

Bedragen x € 1.000				
Wijzigingen zonder effect op financieel perspectief 2024	lasten	baten	reserve	saldo
Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht	617	80	0	697
Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	-5.500	5.957	180	637
Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht	4.474	-636	-4.853	-1.015
Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht	-45	108	-383	-320
Lerend en Ondernemend Dordrecht	-3.576	2.431	1.205	60
Bouwend en Bereikbaar Dordrecht	-12.961	11.170	2.850	1.059
Algemene Dekkingsmiddelen	-1.871	139	3.225	1.493
Overhead	-11.280	6.563	1.854	-2.863
Onvoorzien	251	0	0	251
Totaal Programma's Dordrecht	-29.891	25.812	4.078	0

-/- betreft een nadeel

4.1.1 Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht

Bedragen x € 1.000				
Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. WABO-werkzaamheden intern verrekend	-91			-91
2. Inkomsten kabels en leidingen en sleuven bijgesteld	-250			-250
3. Cofinanciering SPUK Gala en SPUK IZA ingezet	-160			-160
4. Teamleiders vanuit normverlaging ingevlochten	1.711			1.711
5. Cofinanciering IZA-POH ingezet	-300			-300
6. Personeelskosten geactualiseerd	38			38
7. Stelpost 'Onderbesteding budgetten' deels ingevuld	-1.785			-1.785
8. Stelpost Energie verdeeld	1.471			1.471
9. Benoemingsprocedure burgemeester uit AR gedekt	-65			-65
10. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	-59	80		21
11. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen	107			107
Totaal Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht	617	80	0	697

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. WABO-werkzaamheden intern verrekend

De lasten zijn incidenteel € 91.000 hoger dan begroot, vanwege de interne verrekening kosten werkzaamheden WABO van team specials met budget Omgevingswet. Zie ook [programma Bouwend en Bereikbaar](#).

2. Inkomsten kabels en leidingen en sleuven bijgesteld

De lasten zijn incidenteel € 250.000 hoger dan begroot, omdat we onze taakstelling voor extra inkomsten deel invullen met de extra inkomsten uit de graafwerkzaamheden sleuven. Zie ook [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#).

3. Cofinanciering SPUK Gala en SPUK IZA ingezet

De lasten zijn incidenteel € 160.000 hoger dan begroot, omdat we onze [taakstelling voor extra inkomsten](#) deels invullen. We zetten namelijk cofinanciering van SPUK GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en SPUK IZA (Integraal Zorgakkoord) in ter dekking van onze ambtelijke inzet, zie [programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#).

4. Teamleiders vanuit normverlaging ingevlochten

De lasten zijn incidenteel € 1.171.000 lager dan begroot, omdat bij de [Kadernota 2024](#) is besloten dat er ruimte in het personeelsbudget gevonden moet worden om de managementfunctie te versterken. Dit is gerealiseerd door de norm op alle personeelsbudgetten neerwaarts bij te stellen. Zie ook [onderdeel Overhead](#).

5. Cofinanciering IZA-POH ingezet

De lasten zijn incidenteel € 300.000 hoger dan begroot, omdat we onze [taakstelling voor extra inkomsten](#) deels invullen. We zetten namelijk cofinanciering van SPUK IZA (Integraal Zorgakkoord) in ter dekking van onze praktijkondersteuning GGZ- huisartsenzorg (POH), zie [programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#).

6. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 38.000 lager dan begroot, omdat in 2022 is budget vrijgemaakt voor inzet ten behoeve van de Bouwende Stad. Dit budget wordt niet meer beschikbaar gesteld en de inzet is gestopt. Zie ook [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#).

7. Stelpost 'Onderbesteding budgetten' deels ingevuld

De lasten zijn incidenteel € 1.785.000 hoger dan begroot, omdat de negatieve stelpost 'Onderbesteding budgetten 2024' is ingevuld vanuit het totale saldo aan voordelen, verwerkt via de separate begrotingsprogramma's.

8. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 1.471.000 lager dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

9. Benoemingsprocedure burgemeester uit AR gedekt

De lasten zijn incidenteel € 65.000 hoger dan begroot, omdat in de raad van 18 juni 2024 voor de benoemingsprocedure voor een nieuwe burgemeester middelen beschikbaar zijn gesteld, zie raadsbesluit [2024-0060998](#). Deze lasten worden gedekt uit de Algemene Reserve, zie ook het [onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen](#).

10. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt

De lasten zijn incidenteel € 59.000 hoger dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

De baten zijn incidenteel € 80.000 hoger dan begroot, omdat er meer inkomsten vanuit de regio zijn, vanwege indexatie en herverdeling budgetten SGD.

11. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 107.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

Bedragen x € 1.000				
Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Begroting Musea geactualiseerd	-666	443	223	0
2. Sloop spoorwachtershuisje begroot	-60		60	0
3. Werkkapitaal 2024 herverdeeld	-110			-110
4. DVO handhaving geraamd	-480	480		0
5. Uitvoeringskosten PVA Kromhout bijgesteld	180		-180	0
6. Onderhoudsbudget Biesbosch overgeheveld	1.025	-89		936
7. Frictiekosten Parkschap toegerekend	-77		77	0
8. Startbijdrage Tour voldaan	-188			-188
9. Aanloopkosten AZC gewijzigd	-120	120		0
10. Onderbestedingen budgetten verwerkt	20			20
11. Stelpost Energie verdeeld	-227			-227
12. Nationaal programma Dordrecht West geraamd	-5.003	5.003		0
13. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen	206			206
Programma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	-5.500	5.957	180	637

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Begroting Musea geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 666.000 hoger dan begroot, omdat:

- Restauratiekosten van € 245.000 worden gemaakt voor de Goudleerkamer in Huis Van Gijn.
- Sculptuurkosten van het project Rivier Boot Stad van € 168.000 worden gemaakt.
- Hogere tentoonstellingskosten van € 173.000 worden voorzien voor de A-tentoonstelling Liberté.
- Een bedrag van € 100.000 meer is uitgegeven aan een verwerving van een schilderij in relatie tot de A-tentoonstelling Liberté.
- Reiskosten voor de VDM zijn betaald van € 60.000 voor de reis naar Wenen in relatie tot de Van Hoogstraten tentoonstelling daar.
- Een bedrag van € 80.000 voor de restauratie van de Regentenkamer doorschuift naar 2025.

De baten zijn incidenteel € 443.000 hoger dan begroot, omdat:

- Fondsenbijdragen van € 245.000 zijn ontvangen voor de restauratie van de Goudleerkamer in Huis van Gijn.
- Fondsenbijdragen van € 118.000 zijn ontvangen voor de sculpturen van Rivier Boot Stad.
- Bijdragen zijn ontvangen van BDM en VDM van € 100.000 voor de verwerving van het schilderij in relatie tot de tentoonstelling Liberté.
- Een bedrag van € 60.000 is ontvangen van de VDM voor de reis naar Wenen in relatie tot de Van Hoogstraten tentoonstelling daar.

- Een bedrag van € 80.000 aan begrote inkomsten voor de restauratie van de Regentenkamer doorschuift naar 2025.

Er wordt € 173.000 aan de programmeringsreserve onttrokken ter dekking van de tentoonstellingskosten Liberté.

Er wordt € 50.000 aan de reserve Kunst in de Openbare Ruimte onttrokken ter gedeeltelijke dekking van de kosten van de sculpturen van Rivier Boot Stad.

2. Sloop Spoorwachtershuisje begroot

De lasten zijn incidenteel € 60.000 hoger dan begroot, omdat er sprake is van sloop van een spoorwachtershuisje aan het Kors Monsterpad wegens de vervallen staat en sanering van de vervuilde grond. Het gaat om vastgoed dat overgekomen is vanuit de gemeenschappelijke regeling Parkschap Nationaal Park De Biesbosch (GR Parkschap). Het bedrag is indicatief in afwachting van de onderzoeken.

3. Werkkapitaal 2024 herverdeeld

De lasten zijn incidenteel 110.000 hoger dan begroot, omdat het budget voor correctief onderhoud voor zwembad De Dubbel en de Essenhof naar andere programma's wordt verplaatst. Zie ook [programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#) en het [onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen](#).

4. DVO handhaving geraamd

De lasten en baten zijn incidenteel € 480.000 hoger dan begroot, omdat de budgetten handhaving zijn bijgesteld naar aanleiding dienstverleningsovereenkomsten voor de regio waar tegenover inkomsten staan.

5. Uitvoeringskosten PVA Kromhout bijgesteld

De lasten zijn incidenteel € 180.000 lager dan begroot, omdat een aantal maatregelen uit het plan van aanpak Kromhout is vertraagd als gevolg van afstemming en aansluiting met andere samenhangende projecten in het gebied.

Er wordt hierdoor € 180.000 minder uit de SI-reserve Leefbaarheid geboekt.

6. Onderhoudsbudget Biesbosch overgeheveld

De lasten en baten zijn structureel respectievelijk € 1.025.000 en € 89.000 lager dan begroot, omdat een budgetneutrale herschikking van de onderhoudsbudgetten groen is uitgevoerd naar het [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#).

7. Friciekosten Parkschap toegerekend

De lasten zijn incidenteel € 77.000 hoger dan begroot, omdat de frictiekosten van een voormalig medewerker van Parkschap de Biesbosch nog niet in de begroting waren verwerkt.

Er is € 77.000 meer onttrokken uit de reserve Parkschap Biesbosch.

8. Startbijdrage Tour voldaan

De lasten zijn incidenteel € 188.000 hoger dan begroot omdat, voor het starten van de Tour de France Femmes op 13 augustus 2024 in Dordrecht een bijdrage aan de Tourorganisatie is verschuldigd. Deze bijdrage wordt ten laste van het budget voor [onvoorziene uitgaven](#) gefinancierd.

9. Aanloopkosten AZC gewijzigd

De lasten zijn incidenteel € 120.000 hoger dan begroot, omdat er aanloopkosten voor de komst van het AZC worden gemaakt. Met COA is voor de aanloopkosten een totaalbedrag van € 400.000 overeengekomen. Naar verwachting draagt het COA daarnaast € 1.300.000 bij voor infrastructurele maatregelen. De overige aanloopkosten en de investering in de infrastructuur

zullen in 2025 worden gerealiseerd en verwerkt in de Perspectiefnota 2026 (onderdeel aanpassing lopend jaar).

De baten zijn incidenteel € 120.000 hoger dan begroot, omdat het COA de aanloopkosten vergoed.

10. Onderbestedingen budgetten verwerkt

De lasten zijn structureel € 20.000 lager dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#).

11. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 227.000 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

12. Nationaal programma Dordrecht West geraamd

De lasten en baten zijn incidenteel € 5.003.000 hoger dan begroot omdat, werkbudgetten voor het programma Leefbaar en Veiligheid Dordrecht West zijn opgenomen omdat hiervoor van het Rijk op basis van beschikkingen bijdragen zijn ontvangen.

De beschikking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een looptijd tot en met 2025. Het ministerie van Veiligheid en Justitie beschikte tot en met 2026.

13. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 206.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.3 Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Inkomsten kabels en leidingen en sleuven bijgesteld		250		250
2. Sociaal programma Dordt West aangepast	-150		150	0
3. Onderhoudsbudget Biesbosch overgeheveld	-1.025	89		-936
4. Personeelskosten geactualiseerd	-38			-38
5. Voorrangsregeling Wonen alsnog geïndexeerd	-20	20		0
6. Voorbereidingskosten StadAs Dordt gecorrigeerd	3.878		-3.878	0
7. Schadeloosstelling stoppen bedrijfsactiviteiten vuurwerk begroot	-63			-63
8. Personeelskosten inzet woonwagenbewoners uit AR gedekt	-100		100	0
9. Afval beter gescheiden	700	100	-800	0
10. Zwerfafvalvergoeding verlaagd	31	-31		0
11. Onderbestedingen budgetten verwerkt	595			595
12. Verdeling Stelpost Energie	-545			-545
13. Middelen Nationaal Isolatie Programma herijkt	200	-200		0
14. Uitvoering prestatielijnen vertraagd	425		-425	0
15. Europese subsidies begroot	-496	496		0
16. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	-700	41		-659
17. Mutaties Ingenieursbureau Drechtsteden begroot	1.432	-1.401		31
18. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen	350			350
Totaal Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht	4.474	-636	-4.853	-1.015

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Inkomsten kabels en leidingen en sleuven bijgesteld

De baten zijn incidenteel € 250.000 hoger dan begroot, omdat meer projecten in de stad plaatsvinden waar graafwerkzaamheden voor nodig zijn. Hierdoor worden meer vergoedingen voor het graven van sleuven ontvangen. Zie ook [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

2. Sociaal programma Dordt West aangepast

De lasten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, omdat voor een deel van de middelen die beschikbaar zijn voor sociale ingrepen binnen programma Dordt West, nu toch een bestedingsplan is.

De onttrekking uit de reserve SI Dordt West is hierdoor € 150.000 hoger.

3. Onderhoudsbudget Biesbosch overgeheveld

De lasten en baten zijn structureel respectievelijk € 1.025.000 en € 89.000 hoger dan begroot, omdat een budgetneutrale herschikking van de onderhoudsbudgetten groen is uitgevoerd vanuit het [programma Levendig, Leefbaar en Veilig](#).

4. Personeelskosten geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 38.000 lager dan begroot, omdat in 2022 budget is vrijgemaakt voor inzet ten behoeve van de Bouwende Stad. Dit budget wordt niet meer beschikbaar gesteld en de inzet is gestopt. Zie ook [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

5. Voorrangsregeling Wonen alsnog geïndexeerd

De lasten en de baten zijn in 2024 € 20.000 hoger dan begroot, omdat er alsnog indexering op de Voorrangsregeling Wonen is toegepast.

6. Voorbereidingskosten StadAs Dordt gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 3.878.000 lager dan begroot, omdat het gevoteerde budget voor voorbereidingskosten voor de Stadsas conform [raadsvoorstel 2023-0168394](#) begroot was onder programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk in plaats van [programma Bouwend en Bereikbaar](#), dit is nu gecorrigeerd.

Er wordt hiervoor incidenteel € 3.878.000 minder onttrokken uit de bestemmingsreserve Agenda Dordrecht 2030, Spoorzone.

7. Schadeloosstelling stoppen bedrijfsactiviteiten vuurwerk begroot

De lasten zijn incidenteel € 63.000 hoger dan begroot, omdat met een ondernemer een schadeloosstelling is overeengekomen voor het stoppen van bedrijfsactiviteiten die zien op opslag en verkoop van vuurwerk. Deze schadeloosstelling wordt voor € 63.000 ten laste van het resterende saldo voor [onvoorziene uitgaven](#) gebracht en voor € 33.000 ten laste van het begrotingsresultaat 2024 op het programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk.

8. Personeelskosten inzet woonwagengewoners uit Algemene Reserve (AR) gedekt

De lasten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat er door het team Wonen uitvoering wordt gegeven aan het initiatiefvoorstel 'Woonwagengewoners hebben recht op standplaatsen'. De baten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat deze lasten gedekt worden uit het rekeningresultaat 2023, wat reeds in de AR gestort is.

9. Afval beter gescheiden

De lasten zijn incidenteel € 700.000 lager dan begroot, omdat er sprake is van lagere kosten door een afname van de hoeveelheid afval en een verbeterde afvalscheiding.

De baten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat er sprake is van hogere inkomsten door een afname van de hoeveelheid afval en een verbeterde afvalscheiding.

Er wordt hierdoor incidenteel € 800.000 meer toegevoegd in de afvalreserve.

10. Zwerfafvalvergoeding verlaagd

De lasten en baten zijn incidenteel € 31.000 lager dan begroot omdat de zwerfafvalvergoeding lager uitvalt dan verwacht. Dit komt doordat de maximale vergoeding per inwoner naar rato is verlaagd naar € 0,91 per inwoner.

11. Onderbestedingen budgetten verwerkt

De lasten zijn structureel € 595.000 lager dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#). Dit heeft geresulteerd in een gerichte verlaging van de budgetten voor de volgende onderwerpen: schone stad, onderhoud, groen, constructies, dierverzorging en tijdelijke verkeersmaatregelen.

12. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 545.000 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

13. Middelen Nationaal Isolatie Programma herijkt

De lasten en baten zijn incidenteel € 200.000 lager dan begroot, omdat een deel van de werkzaamheden met betrekking tot het Nationaal Isolatie Programma (NIP INGA) wordt uitgevoerd in 2025.

14. Uitvoering prestatielijnen vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 425.000 lager dan begroot, omdat in jaar 2024 projecten vertraagd zijn en de cofinanciering in het jaar 2025 noodzakelijk is. Dit geldt voor drie prestatielijnen.

Er is € 425.000 meer geboekt naar de reserve.

15. Europese subsidies begroot

De lasten en baten zijn incidenteel € 496.000 hoger dan begroot, omdat deze nog niet geraamd waren in de begroting. Subsidies komen gedurende het jaar binnen.

16. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt

De lasten zijn structureel € 700.000 hoger dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

De baten zijn structureel € 41.000 hoger dan begroot, omdat er meer inkomsten vanuit de regio zijn, vanwege indexatie en herverdeling budgetten SGD.

17. Mutaties Ingenieursbureau Drechtsteden begroot

De lasten zijn incidenteel € 1.432.000 lager dan begroot, omdat er een verschuiving is van minder externe omzet naar meer interne omzet. Daarnaast zijn er enkele technische wijzigingen.

De baten zijn incidenteel € 1.401.000 hoger dan begroot, omdat er een verschuiving is van minder externe omzet naar meer interne omzet. Daarnaast zijn er enkele technische wijzigingen.

Zie ook [onderdeel Overhead](#).

18. Effecten Interne DVO's 2024 Servicegemeente Drechtsteden en Dordrecht opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 350.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.4 Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Middelen fietspaden Schenkeldijk herschikt	200		-200	0
2. Werkkapitaal 2024 herverdeeld	-45			-45
3. Extra dotatie voorziening Sportboulevard geraamd	-1.000			-1.000
4. Cofinanciering SPUK Gala en SPUK IZA ingezet	160			160
5. Middelen laagdrempelige, financiële plekken in wijk gerectificeerd	183		-183	0
6. Cofinanciering IZA-POH ingezet	300			300
7. Inzet peuterwerk herschikt	-20			-20
8. SPUK Onderwijsroute 2024 begroot	-108	108		0
9. Onderbestedingen budgetten verwerkt	280			280
10. Stelpost Energie verdeeld	-104			-104
11. Effecten interne DVO's 2024 zijn opgenomen	109			109
Totaal Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht	-45	108	-383	-320

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Middelen fietspaden Schenkeldijk herschikt

De lasten zijn incidenteel € 200.000 lager, omdat het budget voor het 'overlagen' van de fietspadenstructuur op sportpark Schenkeldijk (RIS 1369185) niet volledig besteed kan worden in 2024. Een deel van de middelen is gebruikt, omdat de veiligheid in het geding was. De resterende middelen € 200.000 worden toegevoegd aan de reserve Dordwijkzone (stadspark XXL) om na de bouw van v.v. Dubbeldam gebruikt te worden voor verder herstel van de fietspaden.

2. Werkkapitaal 2024 herverdeeld

De lasten zijn incidenteel € 45.000 hoger dan begroot, omdat het budget voor correctief onderhoud voor zwembad De Dubbel en de Essenhof naar andere programma's wordt verplaatst. Zie ook [programma Levendig, Leefbaar en Veilig](#) en het [onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen](#).

3. Extra dotatie voorziening Sportboulevard geraamd

De lasten zijn incidenteel € 1.000.000 hoger dan begroot, omdat de benodigde aanvullende storting in de voorziening Sportboulevard reeds in 2024 is voorzien en om die reden in 2024 volledig wordt toegevoegd. Het betreft een technische wijziging.

De bijbehorende onttrekking uit de algemene reserve staat op de [programmakaart Algemene Dekkingsmiddelen](#).

4. Cofinanciering SPUK Gala en SPUK IZA ingezet

De lasten zijn incidenteel € 160.000 lager dan begroot, omdat we cofinanciering van SPUK GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en SPUK IZA (Integraal Zorgakkoord) inzetten ter dekking van onze ambtelijke inzet, zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#)).

5. Inzet middelen laagdrempelige financiële plekken in wijk gerectificeerd

De lasten zijn incidenteel € 183.000 lager dan begroot, omdat we de middelen voor laagdrempelige financiële plekken in de wijk (zie [raadsvoorstel 2023-0159124](#)) per abuis tweemaal hebben geraamd.

Er is hierdoor € 183.000 minder van de reserve PA 2022-2026 Innovatie- en preventiebudget Sociaal Domein geboekt dan begroot.

6. Cofinanciering IZA-POH ingezet

De lasten zijn incidenteel € 300.000 lager dan begroot, omdat we cofinanciering van SPUK IZA (Integraal Zorgakkoord) inzetten ter dekking van onze praktijkondersteuning GGZ-huisartsenzorg (POH), zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

7. Inzet peuterwerk herschikt

De lasten zijn structureel € 20.000 hoger dan begroot, omdat de vraag naar kinderopvang met een Sociaal Medische Indicatie toeneemt. Deze kinderopvang fungeert als vangnet waarmee gezinnen tijdelijk (financieel) ondersteund kunnen worden in de kosten van kinderopvang, als zij door medische (ziekte) of sociale omstandigheden (crisissituatie) tijdelijk niet in aanmerking komen voor de reguliere kinderopvangtoeslag. Zie [programma Lerend en Ondernemend](#).

8. SPUK Onderwijsroute 2024 begroot

De lasten en baten zijn incidenteel € 108.000 hoger dan begroot, omdat er meer inburgeringstrajecten zijn ingezet en van het Rijk een Specifieke Uitkering (SPUK Onderwijsroute) is ontvangen voor de dekking van deze kosten.

9. Onderbestedingen budgetten verwerkt

De lasten zijn structureel € 280.000 lager dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#). Dit heeft geresulteerd in een gerichte verlaging van de budgetten voor de volgende onderwerpen: kwijschelding afvalstoffenheffing, speeltuinen, scouting en maatwerk JGZ.

10. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 104.000 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

11. Effecten interne DVO's 2024 zijn opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 109.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.5 Lerend en Ondernemend Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Lerend en Ondernemend Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Extra WEB-middelen 2024 verleend	-114	114		0
2. Dordts Leerprogramma herschikt	-1.200		1.200	0
3. Inzet peuterwerk herschikt	20			20
4. Wijziging verlening SPUK RMC opgenomen	-176	176		0
5. Tweede voorschot IPTA 2023-2026 begroot	-393	393		0
6. Onderbestedingen budgetten verwerkt	150			150
7. Stelpost Energie verdeeld	-212			-212
8. Termijn provinciale subsidie MBO verlengd	-76	76		0
9. Europese subsidies begroot	-1.672	1.672		0
10. Extra uitgaven Leerpark uit bestemmingreserve onttrokken	-5		5	0
11. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	1			1
12. Effecten interne DVO's 2024 zijn opgenomen	101			101
Totaal Lerend en Ondernemend Dordrecht	-3.576	2.431	1.205	60

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Extra WEB-middelen 2024 verleend

De lasten en baten zijn incidenteel € 114.000 hoger dan begroot, omdat de Specifieke Uitkering Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) naar boven is bijgesteld.

2. Dordts Leerprogramma aangepast

De lasten zijn incidenteel € 1.200.000 hoger dan begroot, omdat vertragingen van afgelopen jaren worden ingelopen. Bij de Jaarstukken 2023 was reeds aangekondigd dat de subsidies intussen zijn verstrekt en dat we weer op schema lopen en is er minder uit de reserve Dordtse Leerprogramma onttrokken.

3. Inzet peuterwerk herschikt

De lasten zijn structureel € 20.000 lager dan begroot, omdat we de ramingen voor peuterwerk hebben herijkt. Zie programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam.

4. Wijziging verlening SPUK RMC opgenomen

De lasten en baten zijn structureel € 176.000 hoger dan begroot, omdat de Specifieke Uitkering Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters (RMC) naar boven is bijgesteld.

5. Tweede voorschot IPTA 2023-2026 begroot

De lasten en baten zijn incidenteel € 393.000 hoger dan begroot, omdat het tweede voorschot Integrale Persoonsgerichte Toeleiding Arbeid (IPTA) 2023-2026 in 2024 beschikbaar is gekomen.

6. Onderbestedingen budgetten is verwerkt

De lasten zijn structureel € 150.000 lager dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#). Dit heeft geresulteerd in een gerichte verlaging van de budgetten voor de volgende onderwerpen: peuterwerk en voortijdig schoolverlaters.

7. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 212.000 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

8. Termijn Provinciale subsidie MBO verlengd

De lasten en baten zijn incidenteel € 76.000 hoger dan begroot, omdat de provincie Zuid-Holland besloten heeft om de looptijd van de door de provincie toegekende subsidie voor de MBO - aanpak tot einde 2024 te verlengen. Daarmee kan Dordrecht de activiteiten in 2024 voortzetten.

9. Europese subsidies begoot

De lasten en baten zijn incidenteel € 1.672.000 hoger dan begroot, omdat deze nog niet geraamd waren in de begroting. Subsidies komen gedurende het jaar binnen.

10. Extra uitgaven Leerpark uit bestemmingreserve onttrokken

De lasten zijn incidenteel € 5.000 hoger dan begroot omdat, extra uitgaven voor de Coöperatie Leerpark worden verwacht. De bijstelling komt ten laste van het restant van de bestemmingsreserve Leerpark.

11. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden is verwerkt

De lasten zijn structureel € 1.000 lager dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

12. Effecten interne DVO's 2024 zijn opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 101.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.6 Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

Bedragen x € 1.000				
Bouwend en Bereikbaar Dordrecht 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Kosten scanauto parkeren aangepast	-150		150	0
2. Uitvoering fietsenstalling Drievriendenhof vertraagd	120		-120	0
3. Administratie parkeergarage Veemarkt gecorrigeerd	-99		99	0
4. Inkomsten straatparkeren bijgesteld		782	-782	0
5. WABO-werkzaamheden intern verrekend	91			91
6. Begroting Omgevingswet aangepast	210		-210	0
7. Voorbereidingskosten StadAs Dordt gecorrigeerd	-3.878		3.878	0
8. Kredieten Dordtse Mijl herschikt	-160		160	0
9. Onderbestedingen budgetten verwerkt	30	360		390
10. Bijdragen voor MIRT A15 ontvangen	200	200	-400	0
11. Methode verwerken boekwaarde grexten in exploitatie veranderd	-9.828	9.828		0
12. Kosten tijdelijke parkeervoorziening Spuihaven begroot	-75		75	0
13. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	-64			-64
14. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen	642			642
Totaal Bouwend en Bereikbaar Dordrecht	-12.961	11.170	2.850	1.059

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Kosten scanauto parkeren aangepast

De lasten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, omdat het huidige krediet voor de pilot van de scanvoertuig aangepast moet worden, aangezien de uiteindelijke kosten betrekking hebben op onderhoud en dus in de exploitatie horen te worden opgenomen in plaats van onder een krediet.

Er wordt hierdoor incidenteel € 150.000 meer onttrokken uit de reserve Parkeervoorzieningen.

2. Uitvoering fietsenstalling Drievriendenhof is vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 120.000 lager dan begroot, omdat de oplevering van de fietsenstalling bij Drievriendenhof door een vertraging later zal plaatsvinden. Deze vertraging heeft geleid tot lagere kosten in 2024.

Er wordt hierdoor incidenteel € 120.000 minder onttrokken uit de reserve Parkeervoorzieningen.

3. Administratie parkeergarage Veemarkt gecorrigeerd

De lasten zijn structureel € 99.000 hoger dan begroot, omdat er abusievelijk een foutieve wijziging in de financiële administratie heeft plaatsgevonden. Dit wordt gecorrigeerd, wat leidt tot een structurele verhoging van de lasten.

Er wordt hierdoor structureel € 99.000 meer onttrokken uit de reserve Parkeervoorzieningen.

4. Inkomsten straatparkeren bijgesteld

De baten zijn incidenteel € 782.000 hoger dan begroot, omdat de geactualiseerde prognose voor straat parkeren aanleiding geeft tot een bijstelling van de begroting. Of deze hogere opbrengsten een structureel karakter hebben, is nog niet vastgesteld. Dit wordt nader onderzocht, waarna we kunnen bepalen of verdere structurele aanpassingen nodig zijn.

Er wordt hierdoor incidenteel € 782.000 meer toegevoegd in de reserve Parkeervoorzieningen.

5. WABO-werkzaamheden intern verrekend

De lasten zijn incidenteel € 91.000 lager dan begroot, omdat interne verrekening kosten werkzaamheden WABO van team specials met budget Omgevingswet is toegepast. Zie ook [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

6. Begroting Omgevingswet aangepast

De lasten zijn incidenteel € 210.000 lager dan begroot, omdat bij de verwerking van de [Kadernota 2024](#) abusievelijk ook de maximale optie voor de extra invoeringskosten, met als dekking een onttrekking aan de Algemene Reserve, in de begroting is verwerkt. De begrote onttrekking aan de Algemene Reserve is eveneens verlaagd.

7. Voorbereidingskosten StadAs Dordt gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 3.878.000 hoger dan begroot, omdat het gevoteerde budget voor voorbereidingskosten voor de Stadsas conform [raadsvoorstel 2023-0168394](#) begroot was onder [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#) in plaats van programma Bouwend en Bereikbaar, dit is nu gecorrigeerd.

Er wordt hiervoor incidenteel € 3.878.000 meer onttrokken uit de bestemmingsreserve Agenda Dordrecht 2030 Spoorzone.

8. Kredieten Dordtse Mijl herschikt

De lasten zijn incidenteel € 160.000 hoger dan begroot, omdat ProRail kosten heeft gemaakt ten behoeve van de werkzaamheden rondom project de 'Dordtse Mijl'. Zij worden daar door de gemeente voor vergoed.

Er wordt hiervoor incidenteel € 160.000 meer onttrokken aan de reserve SI Dordtse Mijl.

9. Onderbestedingen budgetten verwerkt

De lasten zijn incidenteel € 30.000 lager en de baten zijn incidenteel € 360.000 hoger dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#). Dit heeft geresulteerd in een gerichte verlaging van de budgetten voor de volgende onderwerpen: erfpachtinkomsten, archeologie en verkeersregelininstallaties (VRI's).

10. Bijdragen voor MIRT A15 ontvangen

De lasten zijn structureel € 200.000 lager dan begroot, omdat een bedrag van € 200.000 in de bestemmingsreserve Smart Delta MIRT A15 wordt gestort

De baten zijn incidenteel € 200.000 hoger dan begroot, omdat vanuit de provincie Zuid-Holland € 200.000 ten behoeve van de bestemmingsreserve Smart Delta MIRT A15 is ontvangen.

Er is hierdoor incidenteel € 400.000 aan de reserve Smart Delta MIRT A15 toegevoegd.

11. Methode verwerken boekwaarde grexen in exploitatie veranderd

De lasten zijn incidenteel € 9.828.000 lager en de baten zijn incidenteel € 9.828.000 hoger dan begroot, omdat de methode waarmee boekwaarde van de grondexploitaties (grexen) naar de balans wordt geboekt is gewijzigd.

12. Kosten tijdelijke parkeervoorziening Spuihaven begroot

De lasten zijn incidenteel € 75.000 hoger dan begroot, omdat werkzaamheden gerelateerd aan de tijdelijke parkeervoorziening parkeergarage Spuihaven niet juist werden verantwoord. Dit wordt nu gecorrigeerd in lijn met [raadsbesluit 2021-0013767](#).

Er wordt hierdoor incidenteel € 75.000 meer onttrokken uit de reserve parkeervoorziening Spuiboulevard.

13. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt

De lasten zijn structureel € 64.000 hoger dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

14. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 642.000 lager dan begroot, omdat het budget is verplaatst naar het programma overhead, om de hogere vraag naar overheaddiensten te dekken. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

4.1.7 Algemene Dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Algemene Dekkingsmiddelen 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Werkkapitaal 2024 herverdeeld	155			155
2. Planmatig onderhoud 2024 opgenomen	-2.260	100	2.160	0
3. Extra dotatie voorziening Sportboulevard geraamd			1.000	1.000
4. Projectfinanciering Dordthuis doorgevoerd	0			0
5. Stelpost Energie verdeeld	-127			-127
6. Benoemingsprocedure burgemeester uit AR gedekt			65	65
7. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	361	39		400
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-1.871	139	3.225	1.493

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Werkkapitaal 2024 herverdeeld

De lasten zijn incidenteel 155.000 lager dan begroot, omdat het budget voor correctief onderhoud voor zwembad De Dubbel en de Essenhof naar andere programma's wordt verplaatst. Zie ook [programma Levendig, Leefbaar en Veilig](#) en [programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#).

2. Planmatig onderhoud 2024 opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 2.260.000 hoger dan begroot, omdat:

- voor € 380.000 aan uitgestelde werkzaamheden in het kader van subsidie instandhouding monumenten zijn uitgevoerd.
- voor € 1.840.000 aan overig planmatig onderhoud uit eerdere jaren (2021 tot en met 2023) zal worden uitgevoerd.
- het in een aantal gevallen noodzakelijk is gebleken om onderhoud uit de MJOP's naar voren te halen.

De baten zijn € 100.000 hoger dan begroot, omdat de subsidie voor onderhoud aan monumentale panden kan worden aangewend.

De onttrekking aan de reserve onderhoud vastgoed is incidenteel € 2.160.000 hoger dan begroot, omdat extra onderhoud is uitgevoerd.

3. Extra dotatie voorziening Sportboulevard geraamd

De onttrekking uit de algemene reserve voor de aanvullende storting in de voorziening Sportboulevard is incidenteel € 1.000.000 hoger dan begroot, omdat het overschot van 2024 in 2024 wordt aangewend en niet in 2025, zoals de Perspectiefnota 2025 vermeldde.

De bijbehorende hogere lasten staat op het [programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#).

4. Projectfinanciering Dordthuis doorgevoerd

Zoals voorgelegd aan de raad, wordt het saldo tussen de werkelijke financieringslasten en -baten verantwoord op de investeringen ten behoeve van het Dordthuis.

5. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 127.00 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

6. Benoemingsprocedure burgemeester uit Algemene Reserve (AR) gedekt

Er wordt € 65.000 meer geboekt van de Algemene Reserve. Hiermee worden de extra lasten gedekt die gemoeid zijn met de benoemingsprocedure voor een nieuwe burgemeester, zie het [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

7. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden is verwerkt

De lasten zijn structureel € 361.000 lager dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

De baten zijn structureel € 39.000 lager dan begroot, omdat er meer inkomsten vanuit de regio zijn, vanwege indexatie en herverdeling budgetten SGD.

4.1.8 Overhead

Bedragen x € 1.000				
Overhead 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Teamleiders vanuit normverlaging ingevlochten	-1.711			-1.711
2. Onderbestedingen budgetten verwerkt	350			350
3. Stelpost Energie verdeeld	-255			-255
4. Huisvestingslasten Dordthuis aangepast	-90		90	0
5. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt	-281	581		300
6. Mutaties Ingenieursbureau Drechtsteden begroot	-31			-31
7. Kosten ICT Beweegt uit bestemmingsreserve onttrokken	-1.764		1.764	0
8. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen	-1.516			-1.516
9. Extra dienstverlening Servicegemeente Drechtsteden begroot	-5.982	5.982		0
Totaal Overhead	-11.280	6.563	1.854	-2.863

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Teamleiders vanuit normverlaging ingevlochten

De lasten zijn incidenteel € 1.711.000 hoger dan begroot, omdat bij de [Kadernota 2024](#) is besloten dat er ruimte in het personeelsbudget gevonden moet worden om de managementfunctie te versterken. Dit is gerealiseerd door de norm op alle personeelsbudgetten neerwaarts bij te stellen. Zie [programma Bestuurlijk en Ondersteunend](#).

2. Onderbestedingen budgetten verwerkt

De lasten zijn structureel € 350.000 lager dan begroot, omdat op basis van grondige analyses is gebleken dat er sprake is van onderbestedingen in de budgetten, ook wel aangeduid als 'lucht', zoals opgenomen in de [Perspectiefnota 2025](#). Dit heeft geresulteerd in een gerichte verlaging van de budgetten voor de volgende onderwerpen: bijdrage iBabs en ICT.

3. Stelpost Energie verdeeld

De lasten zijn incidenteel € 255.000 hoger dan begroot, omdat in de Begroting 2024 en verder een stelpost is opgenomen. Deze wordt verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's in 2024 tot en met 2029 zodat dit onderdeel uit maakt van de reguliere exploitatie.

4. Huisvestingslasten Dordthuis aangepast

De lasten zijn incidenteel € 90.000 hoger dan begroot, omdat het voor de exploitatie van het Dordthuis beschikbaar gestelde budget door de latere verhuizing dan oorspronkelijk gedacht niet volledig in 2024 wordt aangewend.

Om dit budget beschikbaar te houden voor het Dordthuis wordt € 90.000 gestort in de reserve Kapitaallasten Dordthuis.

5. Indexatie Servicegemeente Drechtsteden verwerkt

De lasten zijn structureel € 281.000 hoger dan begroot, omdat de budgetten binnen het SGD budgettair neutraal zijn herschikt, vanwege de indexatie en herverdeling budgetten.

De baten zijn structureel € 581.000 lager dan begroot, omdat er meer inkomsten vanuit de regio zijn, vanwege indexatie en herverdeling budgetten SGD.

6. Mutaties Ingenieursbureau Drechtsteden begroot

De lasten zijn incidenteel € 31.000 hoger dan begroot, omdat de begrotingswijzigingen hebben betrekking op een verschuiving van minder externe omzet naar meer interne omzet. Daarnaast zijn er enkele technische wijzigingen. Zie ook [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#).

7. Kosten ICT Beweegt uit bestemmingsreserve onttrokken

De lasten zijn incidenteel € 1.764.000 hoger dan begroot, omdat het ICT-beweegt programma in 2024 hogere uitgaven heeft conform programma, die deels uit de eerder gevormde bestemmingsreserve moeten worden betaald.

Er is hierdoor incidenteel € 1.764.000 meer onttrokken uit de reserve SCD ICT verandert.

8. Effecten interne DVO's 2024 opgenomen

De lasten zijn incidenteel € 1.516.000 hoger dan begroot, omdat er meer gebruik wordt gemaakt van overheaddiensten. De hogere lasten worden gedekt uit budgetten die van andere programma's naar dit programma worden verplaatst. Dit is nodig om te voldoen aan de BBV-regels en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat van 2024.

9. Extra dienstverlening Servicegemeente Drechtsteden begroot

De lasten zijn incidenteel € 5.982.000 hoger dan begroot, omdat klanten van de Servicegemeente Dordrecht (SGD) meer dienstverlening van de bedrijfsvoeringsclusters vragen dan ingeschat. Deze lasten worden volledig gedekt door extra baten.

De baten zijn incidenteel € 5.982.000 hoger dan begroot, omdat klanten van de Servicegemeente Dordrecht (SGD) meer dienstverlening van de bedrijfsvoeringsclusters vragen dan ingeschat. Deze baten dekken volledig de extra gemaakte lasten.

4.1.9 Vennootschapsbelasting

Geen financiële afwijkingen.

4.1.10 Onvoorzien

Bedragen x € 1.000				
Onvoorzien 2024	lasten	baten	reserve	saldo
1. Schadeloosstelling stoppen bedrijfsactiviteiten vuurwerk begroot	63			63
2. Startbijdrage Tour voldaan	188			188
Totaal Onvoorzien	251	0	0	251

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Schadeloosstelling stoppen bedrijfsactiviteiten vuurwerk begroot

De lasten zijn incidenteel € 63.000 lager dan begroot, omdat met een ondernemer een schadeloosstelling is overeengekomen voor het stoppen van bedrijfsactiviteiten die zien op opslag en verkoop van vuurwerk. Deze schadeloosstelling wordt voor € 63.000 ten laste van het resterende saldo voor onvoorziene uitgaven gebracht en voor € 33.000 ten laste van het begrotingsresultaat 2024 op het [programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk](#).

2. Startbijdrage Tour voldaan

De lasten zijn incidenteel € 188.000 lager dan begroot omdat, voor het starten van de Tour de France Femmes op 13 augustus 2024 in Dordrecht een bijdrage aan de Tourorganisatie is verschuldigd (zie [programma Levendig, Leefbaar en Veilig](#)). Deze bijdrage wordt in mindering gebracht op de post voor onvoorzien.

4.2 Stand van zaken Informatiebeveiliging

Het belang van informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker in een steeds verder digitaliserende wereld. Gemeente Dordrecht ziet dit belang en er wordt dan ook veel gedaan om toenemende dreigingen het hoofd te bieden. Voortbordurend op het jaar 2023 is inspanning verricht op zowel het versterken van de bewustwording als het voorbereiden op een potentiële IT-crisissituatie. Dit doen we omdat, ondanks dat bewustwording risico's verkleint, we desondanks toch zo goed mogelijk voorbereid willen en moeten zijn op een mogelijk incident. Door het treffen van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen versterken wij onze dijken en voldoen we aan wet- en regelgeving. Echter, 100% zekerheid op het uitsluiten van risico's bestaat niet. Het is aan het lijnmanagement om risico's te beperken of te accepteren.

Bewustwording

Een van de belangrijkste pijlers voor een goede informatiebeveiliging is en blijft bewustwording. Hiermee beperken we de risico's op, bijvoorbeeld, phishing. We hebben hiervoor een doorlopende bewustwordingscampagne gelanceerd, we geven nieuwe medewerkers een training en er is een e-learning. Dit alles doen we in samenwerking met privacy. De bewustwordingscampagne is erop gericht om het tastbaar en praktisch te maken voor de medewerkers. Een van de manieren waarop we dit doen, is door iedere maand een ander thema te belichten. Daarnaast krijgen medewerkers iedere week een mail met een concrete casus, met uitleg.

ENSIA audit 2023

De ENSIA 2023 (Eenduidige Normatiek Single Information Audit – terugkerende jaarlijkse audit/zelfevaluatie) heeft dit jaar bevindingen opgeleverd. Dat betekent dat er volgens de auditor enkele zaken niet op orde waren. De bevindingen hebben we grotendeels opgelost. Voor de zaken die nog niet zijn opgelost is er een verbeterplan opgesteld. Ook is er op managementniveau extra aandacht en capaciteit gecommiteerd om deze verbeteringen goed te verankeren in de organisatie.

Bedrijfscontinuïteit

Informatiebeveiligingsrisico's zijn onmogelijk volledig te mitigeren. Over het algemeen geldt: hoe meer we risico's beperken, hoe meer we ook de mogelijkheden van onze ICT functionaliteiten beperken, en hoe meer geld we kwijt zijn aan het nemen van maatregelen. De gevolgen van risico's zijn echter wel te verminderen. Een van de manieren waarop we dat doen is door een bedrijfscontinuïteitsmanagement in te regelen. We hebben onze bedrijf-kritische processen in kaart gebracht. En we zijn nu bezig om specifieke plannen op te stellen om bij uitval van die bedrijf-kritische processen, bijvoorbeeld door een hack, de processen toch zo snel mogelijk weer doorgang te kunnen laten vinden.

Europese Wetgeving: NIS2

Recent is er nieuwe wetgeving vanuit de EU aangenomen op het gebied van informatiebeveiliging:

de NIS2 (Network and Information Security). Deze wetgeving is van toepassing op (onder andere) overheden, brengt nieuwe verplichtingen met zich mee en gaat later dit jaar officieel in. Met de nieuwe verplichtingen komen ook nieuwe en extra werkzaamheden. Ook komt er toezicht en kunnen er boetes worden uitgedeeld bij het niet naleven van de verplichtingen die de wetgeving voorschrijft. Het voldoen aan de wetgeving gaat veel vragen van onze organisatie als geheel. We zijn momenteel bezig om een plan van aanpak op te stellen om dit in goede banen te leiden.